

פרשת דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זע"א

פרשת כי תשא

יח' אדר א' תשפ"ב 1116

זמני השבת

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
4:52	5:07	4:59	5:13
מוצאי שבת	6:06	6:07	6:08
רבנו תם	6:45	6:43	6:46

הילולא דצדיקיא

- יח. רבי אלכסנדר זיסקינד בעל 'יסוד ושרוש העבודה'
- יח. רבי רפאל חדאד מח"ס 'פטר רחם'
- יט. רבי אברהם חלאווה מח"ס 'מנחת אברהם'
- יט. רבי דוד מדינוב בעל ה'צמח דוד'
- כ. רבי יוסף הכהן כוג'הינוף מגדולי רבני בוכארה
- כ. רבי שלמה זלמן אוירבאך ראש ישיבת 'קול תורה'
- כא. רבי רפאל דוד בירדוגו אב"ד מקנס
- כא. רבי אלימלך מליז'נסק בעל 'נועם אלימלך'
- כב. רבי חיים אלחדף מח"ס 'טועמיה חיים'
- כב. רבי יחיאל מיכל עפשטיין מח"ס 'ערוך השולחן'
- כג. כ"ק רבי יאשיהו פינטו זע"א
- כג. רבי יצחק מאיר אלטר בעל 'חידושי הרי"ם'
- כד. רבי חיים אלגאזי מקושטא מח"ס 'נתיבות המשפט'
- כד. רבי אליהו הכהן בעל 'שבט מוסר'

אחד שלם. וכן הוא ביאור הכתוב, "כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש", כלומר על ידי שיתנו כל העוברים על הפקודים מחצית השקל, כלומר העשיר ייתן מחצית והעני ייתן מחצית, יצא שיעור שקל שלם של קודש מבין שניהם.

וקדושה זו יש בה שתי פנים, האחת שעם ישראל שהוא עם קדוש נתאחד, וקדושה שניה היא שהקב"ה שהוא קדוש ישירה שכינתו הקדושה בתוך המשכן שהוקם מתרומות בני ישראל.

בדבר זה נתקשה משה רבינו והיה תמה ואומר, וכי במחצית השקל די לכפר על נפש אחת מישראל?! וכן אמרו חכמים (תנחומא תשא י') כשאמר ונתנו איש כופר נפשו תמה ואמר מי יוכל לתת פדיון נפשו שנאמר (תהלים מט, ט) ויקר פדיון נפשם וחדל לעולם אח לא פדה יפדה איש לא יתן לא-להים כפרו, אמר לו לא כמו שאת סבור אלא זה יתנו כזה יתנו, ע"כ. אתמהא, מה השיב לו המקום כשאמר לו לא כמו שאת סבור אלא זה יתנו כזה יתנו, הרי דבר זה עצמו היה שואל ואמר, מי יוכל לתת פדיון נפשו.

אמר לו הקב"ה: הריני מראה לך מטבע של אש ואני נוטל אותה מתחת כסא הכבוד. לפי מה שאמרו רבותינו ז"ל שצדקה תלויה בדין תחת כסא הכבוד שנאמר (ישעיה נו, א) "כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה". וכך אמר לו, בזמן שיתנו ישראל צדקה אני מכפר להם והן נפטרים מן העונש. והנה כל עצמה של צדקה היא האחדות, שמטיב אחד עם השני, ועל ידי שיתנו ישראל צדקה כאחד, העשיר לא ירבה והדל לא ימעט, תהיה צדקה שיש עמה אחדות.

ולא מצא הקב"ה דבר אחר להורות בו האחדות והאהבה אלא הכסף, שהרי כסף מגזירת כיסופין, כדרך שמצינו כיסופין אצל אהבת המקום (תהלים פד, ג) "ונכספה וגם כלתה נפשי". לפיכך רצה הקב"ה שיתן כל אחד מחצית השקל, ושקל מלשון שקול, כלומר שעל ידי שיהיו שקולים העשיר והעני, תשרור ביניהם אהבה, הם באים לידי אהבת המקום. ואז יגיעו בני ישראל גם למדרגה של כסף, שהן כיסופין לזיו השכינה, וכיון שיש ביניהם אהבת הבריות ואהבת המקום, מיד הם ראוים לכפרה.

ואיזה מטבע הראה לו הקב"ה למשה? מטבע של אש. זאת בכדי להורות לו שצריכה צדקה זו שתהא דומה לאש, שבזמן שישראל נותנים צדקה למשכן ואין ביניהם קנאה, ונעשים שותפים באחדותו יתברך, האהבה שביניהם דומה לשלהבת גדולה של אש.

ומצינו שנמשלה האהבה לאש, כענין שנאמר אצל אהבת המקום (שה"ש ה, ו) "כי עזה כמות אהבה וגו'. רשפיה רשפי אש שלהבתיה". וכך אמר לו, אין השקלים הללו מכפרים עד שתהא האהבה שביניהם דומה לאש, ולא עוד אלא האהבה שבין הבריות תביא אותם לידי אהבת המקום כיון שהם מתאחדים.

משביר לרדוד

מחצית השקל כחינוך לאחדות

"זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה" (שמות ל, יג) אמרו רבותינו: נטל הקב"ה כמין מטבע של אש מתחת כסא הכבוד, והראה לו למשה, זה יתנו - כזה יתנו. ופלא הוא: מפני מה הוצרך הקב"ה להראות לו למשה צורת השקל, שמא לא היה משה רבינו יודע השקל היאך הוא נראה, עד שהיה צריך הקב"ה להראות לו?! ובכלל, היכן מצינו שהצניע הקב"ה שקל תחת כסא הכבוד?!

כשנתבונן במהותם של השקלים הללו, נמצא כי כל עיקרם היה לשם כפרה על עם ישראל, ועל מעשה העגל שחטאו בו. כדבר שנאמר להלן: "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט ממחצית השקל לתת את תרומת ה' לכפר על נפשתיכם". לימדה אותנו התורה, כי השקלים הללו היו נתמנים לשם בדק הבית ועבודת אהל מועד, והללו היה באים לכפר על מעשה העגל, כמו שנאמר להלן "ולקחת את כסף הכפורים מאת בני ישראל ונתת אותו על עבודת אהל מועד והיה לבני ישראל לזיכרון לפני ה' לכפר על נפשתיכם". וכן פירש רש"י כאן. ועל ידי שהיו ישראל תורמין מחצית השקל לבדק הבית שבו היתה שכינה מצויה, היה הקב"ה מכפר על מעשה העגל.

אמר הקב"ה, אם יתרום העשיר לפי מדתו והעני לפי מדתו, והיו העניים מסתכלין בתרומותיהן של עשירים ועיניהן כלות, נמצא אני מכניס קנאה ותחרות ביניהם, ולא יאה הכסף כסף של כיפורים - שהיו על ידו באו לידי קנאה! והיאך יתקיים "לכפר על נפשתיכם", ואימתי יתכפר להם עון העגל...

משום כך ציוה השי"ת, שיתנו העשיר והעני מחצית השקל בלבד. לומר לך, שכל אחד מהם אין תרומתו אלא מחצה, ואין השקל שלם עד שהעשיר נותן מחצה והעני נותן מחצה ותרומתו של זה משלים תרומתו של זה.

כשם שאין יום הכיפורים מכפר עד שיהיו כולם באחדות כמו ששינו (יומא פה, ב) "עבירות שבין אדם למקום, יום הכפורים מכפר. עבירות שבין אדם לחברו, אין יום הכפורים מכפר עד שיצצה את חברו. כך אין השקלים הללו מכפרים, עד שיהיו כולם באחדות. ובשעה שהבריות מתפייסין אלו מאלו, מיד שורה ביניהם אחדות, וגם הקב"ה מתפייס, וסולח לכל חטאתיהם. ואין המשכן והקרבתו יכלות להתקיים, ואינו מכפרים אלא כשהוקם מתרומות בני ישראל הבאות מתוך אחדות.

ולא עוד, אלא על ידי שישראל נותנים כל אחד מחצית השקל לבדק הבית והקרבת הקרבתו, הם גורמים לשכינה שתהא מצויה במשכן, והקרבתו יעלו לריח ניחוח לפניו, ומעלה עליהם הכתוב כאילו נעשו שותפים באחדותו יתברך. מתוך שהם שרויים באחדות ואין השכינה שורה אלא מתוך אחדות, ועל ידי שהם מחזיקים את המשכן מתוך אחדות סיפק ביד הקב"ה להשרות את שכינתו בישראל.

ואפשר שלפיכך כתבה התורה "עשרים גרה השקל בשקל הקודש", ב-שקל, כלומר משנים הנותנים מחצית, יוצא שקל

דברי הנמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

להבין דבר מתוך דבר

מתנה נפלאה ומצוינת ברכ הבורא את בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה בכך שמילא אותו "רוח א-להים בחכמה ובתבונה". להבין דבר מתוך דבר, לרדת לעומקן ושרשן של דברים בכל נושא וענין העומד על הפרק.

ועל כך אנו מבקשים בכל תפילותינו "וחננו מאיתך חכמה בינה ודעת", לצד מעלת החכמה ורכישת הידע מייחלים אנו גם לזכות להבין דבר מתוך דבר. הלא דבר הוא, הן בעניינים שבין אדם למקום ועל אחת כמה וכמה בעניינים שבין אדם לחברו.

מושג מה מהנהגה התורנית הנשקפת מתוך המבט של מבין דבר מתוך דבר, נוכל לקבל מקורות חייו של הגאון חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל, שמידת נדיבותו היתה הפלא ופלא. אחד מתלמידיו הלך רגלי מקצה העיר להקביל פני רבינו בחג. הגיע כמה דקות לפני השקיעה. שמח בו רבינו ואמר: "קיימת כפשוטו מצות הקבלת פני הרב ברגל. ראשית, הלכת רגלי מרחק רב. ושנית, ברגל פירושו על רגל אחת, ביקור קצר ולעניין".

לאחר תפילת ערבית ביקש רבינו מהרבנית שטר כסף, דמי מונית לביתו. פי כמה מדמי נסיעה באוטובוס. התלמיד נבון: "ברוך השם, איני זקוק לצדקה" טען, אך רבינו נחוש היה בדעתו: "אתה לוקח מכאן מונית עד הבית!"

כשהיה בדעתו להשתתף בחתונת מקורביו, לא הסתפק בעצם נוכחותו בשמחה, נהג ליתן מתנה בעין יפה. פעם הוזמן לשמחת נישואין בבית אחד ממקורביו בתל אביב. החתונה התקיימה ביום חמישי, ובעלי השמחה הפצירו ברבינו שיאות להישאר לשבת חתן, ונאות. במוצאי שבת, פנה לרבנית ושאל: "ביררת מה חסר לזוג?" והשיבה בצהלה: "מגהץ!"

ביום ראשון, יצא רבינו לחנות יוקרה, וביקש מגהץ טוב. עובד המקום הציע במבצע: חמישים שקלים! ורבינו סירב. אמר: "למבצעים מורידים סחורה מסוג פשוט! הבא מגהץ משוכלל, זה עבור חתן וכלה!" עלה לסולם והוריד מגהץ קיטור יוקרתי. שילם במיטב, והרבנית הגישה לכלה. כעבור שעה, קרא רבינו לחתן והתעניין: "נו, הכלה שמחה?"

פעם ראה אחד ממקורביו ועננה מקדירה את פניו. שאלו לסיבת דאגתו, והלה השתמט מתשובה. הבין רבינו שאינו מוטרד מרמב"ם מוקשה או סוגיה עמומה. כעבור שעה הושיט לו מעטפה תפוחה. פתחה ומצא בה סכום שהיה בידו כדי לחלצו מהמשבר הכספי אליו נקלע. "איך הרב ידע?" שאל נפעם.

"שאלתיך לפשר עצבותך, ולא ענית. לא נותר לי אלא לשער, וירושלמי ערוך הוא במסכת תרומות; רבי שמעון בן לקיש מצא את רבי יוחנן מוטרד. שאלו, וענהו: כל האיברים תלויים בלב, והלב תלוי בכיס... הבנתי, אפוא, שזו התרופה..."

החל בוכה, ורבינו ניחמו: "חלפה עונת הדמעות, מעתה, עת לשחוק!"

סיפר תלמיד רבינו, הגאון רבי יצחק ברכה שליט"א: פעם, כשיצא רבינו משיעורו הקבוע ביום שישי, ניגש אברך. פניו זעקו דוחק ומחסור. שאל שאלה בהלכות ריבית. הבין רבינו שמרוב החובות שרצו עליו, מצא רק הלוואה בריבית.

רבינו פסק לו פסוקו. משפנה השואל לדרכו, הוציא רבינו מארנקו סכום נכבד. שלח בידי. אמר: "הזדרז נא ומסור לו..."

במסילת נערה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הקדמת רפואה למכה

הקב"ה בחכמה עליונה ציווה אותנו על מצות טהרת המשפחה כדי לשמור על הבית היהודי בשלמותו.

מאז ומעולם נשות עם ישראל זוכות לשמור על מצוה יקרה זו, ורואות מכך ישועות גדולות.

הכרתי בעבר מספר משפחות במקסיקו שחלקן לא זכו בילדים וחלקן סבלו ממחלות שונות ומשונות, וכאשר נשות המשפחה קיבלו על עצמן לשמור ולקיים את מצות טהרת המשפחה - בני המשפחה נושעו בישועות מפליאות.

מעשה היה באישה שסבלה מגידול בראשה, וכיון שהגידול היה במקום רגיש ומסוכן הוא פגע בראייתה וכמעט שגרם למוותה. כאשר אישה זו קיבלה על עצמה לשמור טהרת המשפחה, מצוה זו עמדה לה לזכות לחיים והגידול המאיים נעלם מראשה.

מעשה נוסף היה באישה שמתגוררת בפרוץ שחלתה במחלה הנוראה. כשבאה אליי לבקש ברכה לרפואה, הוריתי לה לשמור טהרת המשפחה ובזכות כך תרפא.

"מה הקשר בין טהרת המשפחה למחלה הקשה שלי?" התפללה האישה לשמע דבריי.

"אם הרופא היה נותן לך כדורי אנטיביוטיקה כדי להבריא, האם היית לוקחת אותם?" שאלתי אותה.

"בודאי!" השיבה האישה.

"אם כן, זוהי האנטיביוטיקה שאני נותן לך. לשמור על הלכות טהרת המשפחה". האישה עשתה כדבריי וזכתה להירפא לגמרי ממחלתה.

לאחר שנרפאה מהמחלה לחלוטין היא באה לבשר לי על רפואתה הניסית, ואני ששמחתי לשמוע על כך חיזקתי אותה ואמרת לי לה:

"רפואתך הפלאית מוכיחה עד כמה התרופות שהקב"ה נתן לעם ישראל פועלות הרבה יותר מתרופות הרופאים. כי תרופותיו של הקב"ה הן בבחינת 'וחי בהם'. כך אמרתי לה.

לעיתים הקב"ה מביא על האדם מחלה קשה שהרופאים אינם מצליחים להתמודד איתה, כדי שאותו אדם יפנה לצדיק שבדור ויבקש ממנו שיורה לו מה עליו לחתן. הרב הוא שליחו של הקב"ה להדריך ולהורות את הדרך לחיים טובים וארוכים, ואותם תיקונים שעליהם מורה הרב הם ההתחזקות בתורה ובמעשים טובים והם התרופות של הקב"ה."

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"וישלח אחאב" (מלכים א, יח)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על אליהו הנביא זכור לטוב, שהוכיח את העם על כך שעבדו אלילים ופסחו על שני הסעיפים, שהוא מענין הפרשה שבה משה רבינו מוכיח לעם על כך שעשו את העגל.

ארחות ישראל

הליכות והלכות בין אדם לחברו

שאלת שלום לאשה

אין לאיש לשאול בשלום אשה, אף לא על ידי בעלה או שליח אחר. ומכל מקום מותר לשאול את בעלה; מה שלום הגברת?

ברכה רגילה שהיא מן הנימוס המקובל כמו; שלום, בוקר טוב, מזל טוב ורפואה שלימה, נהגו לאחל לאשה.

כך גם מותר לשאול בשלום קרובותיו ובשלום כלתו, שזהו בגדר נימוס המקובל.

מִן הָאוֹצֵר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מידת הגאווה הביאה לחטא העגל

"וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו" (שמות לב, א)

בתנחומא אמרו (תשא יט) בא שש שעות נתכנסו מ'אלף (ערב רב) שעלו עם ישראל, ושני חרטומי מצרים עמהם ושמותיהם יונס ויומברוס, שהיו עושין לפני פרעה כל אותן כשפים וכו', ונקהלו כולם על אהרן וכו' והם אומרים לו קום עשה לנו אלהים. וכן כתב רש"י כמה פעמים בפרשה זו, שהערב רב הם היו שנקהלו על אהרן, והם עשו את העגל, ואחר כך הטעו את ישראל אחריו.

והנה בגמ' (ברכות לב, א) אמרו: מאי ודי זהב? אמרי דבי ר' ינאי, כך אמר משה לפני הקב"ה: רבונו של עולם בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די הוא גרם שעשו את העגל, אמרי דבי ר' ינאי אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר. אמר רבי אושעיא משל לאדם שהיתה לו פרה כחושה ובעלת אברים, האכילה כרשינין והיתה מבעטת בו, אמר לה מי גרם לך שתהא מבעטת בי אלא כרשינין שהאכלתיך, וגו'.

והנה בגמ' (סנהדרין צח, א) אמר רב פפא: אי בטלי יהירי בטלי אמגושי. ופרש"י יהירי, גסי רוח מישראל. אמגושי, פרסיים מכשפין שמצערין ישראל וגו'. ולפי"ז י"ל שכיון שהיה לישראל שפע גדול של כסף וזהב באו לידי גאווה, ולכן נענשו שבאו המכשפים המצריים ועשו כישוף, והחטיאו אותם בעשיית העגל, כמ"ש חז"ל שעל חטא של גאווה העונש הוא שעושים עליהם כישוף.

והנה על הפסוק (שמות לא, יח) "ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת העדת". כתב רש"י אין מוקדם ומאוחר בתורה, מעשה העגל קודם לצווי מלאכת המשכן ימים רבים היה, וגו'. אבל צריך להבין למה באמת נכתבה מעשה העגל בפרשת כי תשא, הא היה צריך להיכתב בפרשת משפטים קודם פרשת תרומה, שמשם ואילך הם פרשיות המשכן, וקודם לזה הרי נעשה העגל.

ועפ"י דברנו שנכשלו בחטא העגל משום שהתגאו, יש לומר שלכן נכתב פרשת העגל בפרשת כי תשא, דכתבו בספרים הקדושים שמצוות מחצית השקל בא ללמדנו מדת הענוה, שלכן כל א' נתן רק חצי שקל, ללמדנו שכל אדם אינו אלא פלג גופא, ואי היה לבני ישראל ענוה לא באו לחטא העגל, לכן נכתב חטא העגל בפרשה זו, לומר לנו שצריך כל אדם להיות עניו, שאם אינו עניו יכשל בחטא גדול, כמו שנכשלו בני ישראל בעגל משום שלא היו ענווים.

ועפ"י דברינו יש לפרש מ"ש "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול", שכיון ששורש חטא העגל היה גאווה, לכן אמר הקב"ה שיצא כלל ישראל חדש ממושה שהיה עניו מכל אדם, כדי שעוד לא יבואו לחטוא מחמת גאווה.

שבת שברחוק

א. חכמים אסרו להוציא פירות הקדושים בקדושת שביעית מהארץ לחוץ לארץ, כמבואר במסכת שביעית (ו, ה).

ב. בטעם האיסור מצאנו כמה דרכים לבאר את טעם התקנה: יש שביארו מפני שמצוות הביעור צריכה להתקיים בארץ, שכשם שפירות שביעית הופקרו לכל יושבי הארץ שיכולים לבוא לשדות ולקטוף מהפירות, כך גם הביעור שנועד לשוב ולחלק את הפירות לכל, צריך להתקיים בארץ.

ביאור נוסף, שעיקר האיסור הוא מפני החשש שלאחר שיוציאו לחוץ לארץ ישכחו האוכלים שפירות אלו הם פירות שביעית, וממילא לא יזהרו בקדושתם, ויבואו להפסידם ואו לסחור בהם.

ויש אומרים, שמשום קדושתם החמורה של פירות שביעית, אין להוציאם מגבולות הארץ.

ויש אומרים שאסרו להוציאם בנימוק שמא הפירות יחסרו לבני הארץ, ולכן יש להניח את התצורות לבני ארץ ישראל בלבד.

ג. עבר והוציא את הפירות לחוץ לארץ - הדין הוא שאינו חייב להחזיר את הפירות בחזרה, אלא יאכל אותם בהקדם. ואם הגיע זמן ביעורם, אינו צריך להחזירם לארץ כדי לבערם, אלא יבער את הפירות במקומם.

ד. בדורות האחרונים נוצר צורך גדול לייצא פירות מהארץ לחוץ לארץ גם בשנה השביעית, וזאת מכיון שישנם ענפים במשק שהם נשענים על הייצוא, ואם בשנה אחת לא ייצאו פירות לחו"ל, קיים חשש גדול שיתפשו המתחרים את מקומם וייגרם להם נזק כלכלי כבד.

ומכיוון שמדובר בשעת הדחק והפסד גדול, יש מהפוסקים שסמכו על שיטות שונות לפיהן ניתן להקל ולהוציא במסגרת 'אוצר בית דין' פירות שביעית מהארץ.

חידודי הפרשה

חידודים לפרשת תצווה

1. מדוע הראה הקב"ה למשה מטבע של אש?
2. כמה טעמים נאמרו באיסור הוצאת פירות שביעית לחו"ל?

תשובות יש לשלוח עד יום שני למייל: 26@hpinto.org.il

משירי כנסת הגדולה

הרב המוסמך רבי יאשיהו פינטו זיע"א

אחד מני רבים שיצאו את יציאת ספרד, וזכו לצאת שלמים ברוחניותם מפורטוגל, אל עבר הלא נודע, במקום להמיר דתם ולכפור בא-ל אחד, היו בני משפחת רבי יוסף פינטו זצ"ל, שגלה והגיע עד לדמשק שבמדינת סוריה, שם התערה בעסקים וההצלחה האירה לו פנים, מזלו עלה ועד מהרה הפך לאחד מעשירי דמשק. וכגודל עשרו, כך גודל צדקת פזרונו לצדקה וחסד, תמך בעניים ובבני תורה ונודע כאחד ממחזיקי התורה הגדולים בדורו. רבי יוסף פינטו ע"ה, זכה גם לעושר רוחני גדול. לעת זקנותו, בשנת שכה"ל נולד לו בנו יאשיהו, מי שלימים האיר את עיני ישראל בתורתו וקדושתו, וזכה לחבר כמה ספרים חשובים שמהם שותים בצמא רבבות אלפי ישראל.

כבר משחר ילדותו התפרסם הילד יאשיהו, כמי שעתידי להאיר את עיני ישראל בתורתו, בקדושתו ובחסידותו. אביו, רבי יוסף, הבחין בתכונותיו המיוחדות של בנו הקט ובהנהגתו המרוממת, והשפיע עליו מתורתו וחכמתו. הוא נהג לשלוח את בנו לחכמי דמשק ולצדיקים והחסידים שהיו

בדורו, והם האצילו עליו מתורתם וחכמתם, ומהם ינק את משנת חינוכו.

את עיקר משנתו ותלמודו, קיבל רבי יאשיהו בעיר דמשק מהגאון הצדיק רבי יעקב אבולעפיה זצ"ל, בצילו הסתופף ובעפר רגליו התאבק ותחת שרביטו עלה התעלה במעלות התורה והקדושה.

בתקופה מאוחרת יותר בשנת ה"א שע"ז, ביקר רבי יאשיהו בארץ ישראל, בעיר הקודש צפת ת"ו, וכאן זכה לקבל את ה'סמיכה' מרבו המובהק רבי יעקב אבולעפיה זצ"ל, שכבר נסמך על ידי תלמידיו של רבי יעקב בי רב זצ"ל, אשר חידש את מסורת ה'סמיכה' בארץ ישראל.

מאז ואילך נקרא רבי יאשיהו זיע"א בפי גדולי תורה בתואר 'הרב המוסמך' (אגב, רבי יעקב הסמין בחייו רק שני תלמידים; את בנו, ואת רבי יאשיהו פינטו זיע"א).

רבי יאשיהו זיע"א שב לדמשק כשהוא מעוטר בעטרת הסמיכה שהיתה כנזר תפארה לאישיותו התורנית. גאונותו בהלכה ובמוסר, בדרוש ובספרי הקודש היתה לשם דבר, ורבים מיהודי דמשק הסתופפו בצל תורתו וקדושתו.

אך יותר מכל, שמו של רבי יאשיהו זיע"א, נקשר ונודע בכל תפוצות ישראל בשם 'הרי"ף' על 'עין יעקב', וזאת בשל הספר 'מאור עינים' שחיבר על הספר המפורסם 'עין יעקב' על אגדות הש"ס. ספר זה נכתב בעקבות פטירת בנו רבי יוסף זצ"ל בשנת שפ"ו.

על פירוש חשוב זה, כתב מרן החיד"א, רבי חיים יוסף דוד אזולאי זיע"א, כי "בכל הארץ יצא קו תהילתו". ואכן, פירוש זה הפך לחלק בלתי נפרד מהספר 'עין יעקב', הפירוש הוא עיון מפורט, מבואר היטב, מדוקדק ורהב היקף, מעשה ידי אומן על אגדות הש"ס.

הספר 'מאור עינים' פירוש על עין יעקב, שהוא ליקוט כל האגדות שבש"ס. לאחר שיצא חלקו הראשון של הספר, הדפיסוהו על העין יעקב ונקרא בשם: 'ביאורי הרי"ף'; ונדפס מאז עם העין יעקב, כאשר הלומדים מרוויים את צמאונם בפירוש נפלא זה.

החלק השני טרם ראה אור עד שנתגלגלה זכות ע"י הרב משה נגארה, שליח מארץ ישראל, שהגיע

לארם ציבא ומצא מרגלית יקרה זו. את הספר הוא מצא בבית מדרשו של הרב הגאון רבי משה לאניאדו, והוא הוציאו לאור בעיר מנטובה בשנת ת"ק בכרך נפרד. באותה שנה הדפיסו גם חלק זה עם 'העין יעקב' ויחברו את האהלה להיות אחד. מאז משמש הספר את לומדי העין יעקב ומנהיג את עיניהם בפירושי המזוקקים.

רבי יאשיהו פינטו זיע"א, היה מקושר בקשר שידוכין עם הרב הצדיק המקובל רבי שמואל ויטאל זיע"א, בנו של רבי חיים ויטאל זיע"א. רבי שמואל זיע"א, שהיה ממשיך דרכו של אביו בקבלה, וחיבר את הספרים 'מקור חיים' ו'באר מים חיים', היה חתנו של רבי יאשיהו זיע"א.

בשנת ש"פ, כשנסתלק בדמשק הגאון רבי חיים ויטאל זיע"א לגנזי מרומים, התמנה הרי"ף תחתיו לכהן כרבה של דמשק. אמנם, בשנת שפ"ה יצא הרי"ף מדמשק לארץ ישראל כדי להתיישב בצפת שגיבה של קבע, אך עקב פטירת בנו רבי יוסף זצ"ל, שהיה צעיר לימים והוא בן כ"ד שנים, שב לדמשק בשנת שפ"ו, וכיהן בה כרב עד לפטירתו, ביום כ"ג לחודש אדר שנת ת"ח, כשהוא בן שמונים ושלוש שנה. בהלוויותו השתתפו בני הקהילה היהודית, שחלקו לו כבוד אחרון. חתנו הגדול רבי שמואל ויטאל זצ"ל, הספיד אותו מרומים. וביכה את גודל האבידה הגדולה לעם ישראל בכלל וליהודי דמשק בפרט. מנוחתו כבוד בדמשק שבסוריה.

באגרת ששלח רבי יעקב ענתיבי ע"ה אל השר משה מונטיפיורי ע"ה על דבר המאורעות שעברו היהודים בק"ק דמשק, בעלילת הדם המפורסמת בשנת הת"ר, נזכר שבהיוודע דבר הגזירה נתאספו כל העם בבית הכנסת אלפרנג', ואחר שהשמיע חכם יעקב ענתיבי דברי התעוררות לשוב אל ה' אולי ירחם על עמו, תקעו בשופר גדול של הרי"ף זיע"א בבכי גדול ובלב נשבר. כפי הנראה הוא שופרו של רבי יאשיהו פינטו זיע"א ונשאר צפון בבית הכנסת הנ"ל, ותקעו בו בעת צרה כדי שזכותו יגן עליהם.

מעוניין לזכות את הרבים ולהפיץ את העלון "פחד דוד" באזור מגוריך?

פנה עוד היום ע"י שליחת מייל ל:
mld@hpinto.org.il

ותזכה בברכת הצדיק
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

אנגלית +972587929003 • צרפתית +16467853001
ספרדית +541141715555 • עברית +972585207103

שמעו וראו כי טוב ה' - מודעה רבה לאורייתא

בסייעתא דשמיא מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הרשון ובמספר ישיר 0733-718-144

בקרוב יהיה ניתן לקבל חוברת קטלוג מפורט, כל שיעור עם מספר ישיר, ניתן לקבלו במייל: mld@hpinto.org.il

מסודר
לפי פרשות
השבוע, חגים
ונושאים שונים.

שמעו
ותחי נפשכם